ก 2576

เดลินิวส์
ฉบับที่ 17,184 วันพุธที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2539 DAILY NEWS

ระบบนิเวศป่าชายเลนและการเพาะเลี้ยงกุ้ง

จากปี 2529 เป็นต้นมา ที่การเพาะเลี้ยงระบบพัฒนาได้รับการคิดค้นขึ้น ทำให้การเลี้ยงกุ้งแบบดั้งเดิมได้ถูกปรับเปลี่ยนพื้นที่มาสู่การเลี้ยงในระบบพัฒนา ผลผลิตต่อปีของการเลี้ยงกุ้งกุลาดำได้เพิ่มสูงขึ้นจาก 33,000 ตัน ในปี 2530 มาเป็น 220,000 ตัน ในปี 2537 ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่ที่ได้จะส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ทำรายได้กลับสู่ประเทศประมาณปีละ 50,000 ล้านบาท

ความสัมพันธ์ของการเลี้ยงกุ้งกับป่าชายเลน

ปัจจุบันประมาณร้อยละ 85 ของพื้นที่การเลี้ยงกุ้งทั่วประเทศ ได้หันมาเลี้ยงด้วยระบบพัฒนา ในขณะที่บางส่วนยังคงเลี้ยงด้วยวิธีการเดิม ๆ อยู่ ผลผลิตกุ้งของไทยโดยเฉลี่ยที่ได้ประมาณ 500 กก./ไร่/ปี สูงกว่าผลผลิตกุ้งเลี้ยงของประเทศผู้ผลิตอื่น ๆ ที่ส่วนใหญ่ยังเป็นการเลี้ยงแบบธรรมชาติและกึ่งพัฒนาอยู่มาก ดังจะเห็นได้ว่าขณะที่ไทยใช้พื้นที่เพียง 500,000 ไร่ สามารถผลิตกุ้งได้ 250,000 ตัน ในปี 2537 ในทางกลับกัน เอกวาดอร์ต้องใช้พื้นที่ 562,500 ไร่ กลับผลิตได้เพียง 100,000 ตัน ขณะที่อินโดนีเซียกลับต้องใช้พื้นที่ถึง 1,875,000 ไร่ (ดูตาราง)

ตารางระบบการเลี้ยงกุ้งของประเทศผู้ผลิตกุ้งรายใหญ่ ปี 2537

ประเทศ	ผลผลิต (ตัน)	พื้นที่ (ไร่)	ระบบการเลี้ยง (%)			ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)
			ธรรมชาติ	กึ่งพัฒนา	พัฒนา	
ไทย	250,000	500,000	5	10	85	500.5
เอกวาดอร์	100,000	562,500	50	45	5	177.6
อินโดนีเซีย	100,000	1,875,000	80	10	10	52.8
อินเดีย	70,000	500,000	65	30	5	139.2
เวียดนาม	50,000	1,406,250	90	10	-	35.2
บังกลาเทศ	35,000	687,500	60	40	-	51.2
จีน	35,000	937,500	10	80	10	36.8
ฟิลิปปินส์	30,000	312,500	35	50	15	96

ที่มา : Shrimp News International, ธันวาคม 2537

จากการพัฒนาการเลี้ยงกุ้ง และความต้องการในการใช้พื้นที่การเลี้ยงทั้ง 3 ระบบ (ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนที่ 2) เปรียบเทียบกับอัตราการทำลายป่าชายเลน เราจะเห็นได้ชัดว่าทั้งระบบการเลี้ยงกุ้งแบบธรรมชาติและกึ่งพัฒนามีผลทำให้อัตราการทำลายป่าชายเลนเพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งระบบพัฒนาได้ถูกนำมาใช้ผลผลิตกุ้งของไทยก็ได้เพิ่มมาโดยตลอด ขณะที่อัตราการทำลายป่าชายเลนได้ลดระดับลงมาก

อย่างไรก็ตาม การเพาะเลี้ยงกุ้งยังไม่ประสบความสำเร็จในทุกพื้นที่ที่ได้มีการเลี้ยง เพราะยังมีปัญหาอุปสรรคอีกมากที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นการจัดการฟาร์มไม่เหมาะสม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาโรคกุ้ง และปัญหาลูกกุ้งคุณภาพต่ำ ฯลฯ ซึ่งแต่ละปัญหามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะทำอย่างไรจึงจะทำให้การเลี้ยงกุ้งเป็นไปอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการรักษาระบบนิเวศป่าชายเลนให้คงอยู่ตลอดไป.